

Nåd vare med er och frid från Gud, vår Far, och Herren Jesus Kristus!

Bön: Käre Herre Jesus, lär mig sjunga den rätta lovsången till din ära! Amen.

Vi firar tacksägelsedagen och jag har valt att predika över temat: *Det som ni har fått som gåva ska ni ge som gåva* (Matt 10:8). Jag kommer att i tur och ordning anknyta till de tre textläsningarna vi redan har hört.

Davids offer till templet

GT-texten från 1 Krön 29:10–14 återger kung Davids bön och uppmaning till lovsång efter att väldiga gåvor till templet har beskrivits: (v4) 3 000 talenter guld från Ofir = 90 ton guld, 7 000 talenter renat silver = 200 ton silver! Sedan frågade han folket: "Vem vill i dag bära fram sina frivilliga gåvor åt HERREN?"

Svaret blev (v 7): 5 000 talenter guld (150 ton), 10 000 dariker (persiskt guldmynt ca 8,5 g), 10 000 talenter silver (300 ton), 18 000 talenter koppar (550 ton), 100 000 talenter järn (3 000 ton). Dessutom ädelstenar. v 9:

Då gladde sig folket över deras frivilliga gåvor, för de bar fram sina frivilliga gåvor åt HERREN av hängivet hjärta. Också kung David gladde sig mycket.

Efter det här följer sedan Davids lovprisning.

Hur var det här möjligt? Det finns en parallell här till insamlingen av material till tabernaklet, 2 Mos 25:1:

HERREN sade till Mose: "Säg till Israels barn att de samlar in en offergåva åt mig. Den ska samlas in från alla dem som har ett hjärta som är villigt att ge."

Och i 2 Mos 35:4–9 framför Mose befallningen:

Var och en som har ett hjärta som är villigt till det ska bära fram denna offergåva åt HERREN: guld, silver och koppar, mörkblått, purpurrött och karmosinrött garn, fint lingarn och gethår, rödfärgade fårskinn, tahasskinn, akacieträ, olja till ljusstaken, kryddor till smörjelseoljan och till den väldoftande rökelsen samt onyxstenar och in-

fattningsstenar till efoden och bröstskölden."

Sedan befaller han konstnärligt begåvade män att komma och tillverka tabernaklet och allt som hörde till det.

Och när folket sedan kommer med sina gåvor står det: *var och en som manades till det i sitt hjärta, och var och en som hade en villig ande.*

Det betonas alltså väldigt starkt att insamlingarna skedde frivilligt, drivna av villiga hjärtan. De hade sett Guds handlande med dem och deras gåvor var svaret på det. Det var inte en lagisk trældom och de gav inte för att få något igen. De har redan fått övernog. Därför riktar sig David också till Gud med sin tacksägelse. Vi ska läsa tacksägelsen på nytt:

Lovad är du, Herre, vår fader Israels Gud, från evighet till evighet! 11 Dig, Herre, tillhör storhet och makt, härlighet och glans och majestät, allt som finns i himlen och på jorden. Ditt, o Herre, är riket, och du har upphöjt dig till ett huvud över allt. 12 Rikedom och ära kommer från dig, du råder över allt, och i din hand är kraft och makt. Din hand kan göra vad som helst, stort och starkt. 13 Så tackar vi dig nu, vår Gud, och lovar ditt härliga namn.

14 För vad är väl jag, och vad är mitt folk, att vi själva skulle kunna ge sådana frivilliga gåvor? Nej, allt kommer från dig, och ur din hand har vi gett det åt dig.

Vi känner igen huvuddragen i lovsången från den traditionella avslutningen av Herrens bön. Den finns ju inte med i den bön som Jesus lärde sina lärjungar, men vi fogar till lovprisningen som traditionen bjuder. Och den har här sin bibliska förlaga.

Den stora rikedom som överlämnades för tempelbygget byggde på de skatter som egyptierna gav åt Israels barn när de drog ut under den första påskan, men Israel hade också blivit rikt tack vare erövringar av Kanaans folk och inte minst när man under kung David utvidgade landet till en stormakt. Det som hade erövrats skulle nu överlämnas åt Gud för tempelbygget. De hade fått allt det här som gåva av Gud, nu ville de ge det vidare som gåva.

Sedan ska vi gå över till den insamling för den nödlidande församlingen i Jerusalem som Paulus ledde och som vi läser om i 2 Kor 8 och 9.

Drivkraften till tacksamhet

Episteltexten i dag talar om vilken drivkraften var för den stora hjälpsatsen. Den börjar med orden (2 Kor 9:8):

Och Gud har makt att ge er all nåd i överflöd, så att ni alltid och i allt har nog av allt och kan ge i överflöd till varje gott verk.

Den här versen uttrycker en sammanställning av alla superlativer som vi kan tänka oss för att uttrycka Guds nåd. Den börjar med att grunden läggs: att Gud har makt. Det finns inte någon begränsning, ingen svaghet, utan han har all makt. Det är en garanti för att det som utlovas ska ske. Sedan följer sju uttryck som visar hur stor Guds nåd är:

1. *All* nåd: inte delar, inte styckad i bitar, utan allt.
2. I *överflöd*: här finns ingen knapphet.
3. *Alltid*: inte bara när vi känner av det, utan också när vi är i nöd och inte kan se några möjligheter. Guds nåd finns alltid med.
4. I *allt*: inte bara i vissa delar, utan nåden gäller hela vårt liv, i alla sammanhang.
5. *Nog av allt*: inget saknas!
6. I *överflöd*: i vår tur kan vi ge, inte knappt, utan så att det flödar över, jfr ovan: av hängivet hjärta.
7. *Till varje gott verk*: vi behöver inte befara att det vi ger ska ta bort något från något annat viktigt. Det ska räcka till allt.

Nu kan vi ställa frågan: fattas det något här? Svar: nej. Allt finns med. Är det inte orsak till tacksamhet, så vad skulle ännu behövas till?

Allt det här får vi som gåva. Därför ska vi också ge det vidare som gåva, så som makedonierna hade bett om förmånen att få vara med och ge.

När vi läser i Uppenbarelseboken om de 24 äldste och de fyra varelserna som lovsjäng Gud inför tronen finns där samma orsak: Guds handlande, främst genom Lammet som blev

slaktat och för att Gud har gjort människor från alla stammar och språk och länder och folk till kungar och präster åt Gud. Och när vi senare i samma bok läser om den stora skaran inför tronen så går också där äran i sin helhet till Gud och Lammet. Lovsången är kemiskt ren från varje beröm av människors handlande och sammanfattar med ett Amen både före och efter lovsången, som bestyrker hur säkert det är, det som uttrycks med sju ord:

Amen! Lovsången, härligheten, visheten, tacksägelsen, äran, makten och kraften tillhör vår Gud i evigheters evighet. Amen.

Guds nåd i Kristus

Och nu får vi avsluta med att gå närmare in på den största orsaken till tacksägelse: att Gud har gett oss budskapet om Jesus, som kallar oss till sig för att ge kraft och frid.

I 2 Kor 8, kapitlet före episteltexten, finns den här orsaken koncentrerad i v 9:

Ni känner ju vår Herre Jesu Kristi nåd. Han var rik men blev fattig för er skull, för att ni genom hans fattigdom skulle bli rika.

Ni känner budskapet om vår Herre Jesus Kristus. Ni har lärt er vem han är. Om det talar han själv i evangelietexten (Matt 11:25–30), där han tackar sin Far för att han uppenbarat det för de små, medan han dolt det för de visa och kloka.

Ja, Far, så var din goda vilja. Allt har min Far överlämnat till mig. Och ingen känner Sonen utom Fadern, inte heller känner någon Fadern utom Sonen och den som Sonen vill uppenbara honom för.

Jesus talar här om treenighetens mysterium. Ja, det är faktiskt om alla tre personerna det handlar, för ingen kan lära känna Sonen utom genom den helige Ande, som förklarar Ordet och gör Guds uppenbarelse levande hos oss. Jesus sa ju i sitt avskedstal (Joh 16:13–15):

Men när han kommer, sanningens Ande, då ska han leda er in i hela sanningen. Han ska inte tala av sig själv utan bara tala det han hör, och han ska förkunna för er vad som kommer att ske. Han ska förhärliga mig, för han ska ta av det som är mitt och

förkunna för er. Allt som Fadern har är mitt. Därför sade jag att han ska ta av det som är mitt och förkunna för er.

Att lära känna Fadern sker alltså genom Sonen, och den som undervisar om honom är den helige Ande.

Jesus lovprisar sin Far, himlens och jordens Herre. Och han är också vår Far, och vi ska också rikta samma lovprisning till honom. Det som Jesus prisar honom för är att han har tagit sig an de små, rentav de små barnen som Jesus faktiskt säger. Är det inte märkligt, att han säger att han har uppenbarat sådana djupa mysterier som Guds treenighet för de minsta, medan de visa och kloka går bet på att förstå dem?

Nu menar han ändå inte att de små barnen är mogna att verkligen förstå Guds mysterier. Det som de förstår, och som är det viktiga, är att komma till honom och vila hos honom. Han fortsätter ju med att inbjuda:

Kom till mig, alla ni som arbetar och är tyngda av bördor, så ska jag ge er vila. Ta på er mitt ok och lär av mig, för jag är mild och ödmjuk i hjärtat. Då ska ni finna ro för era själar, för mitt ok är mildt och min börda är lätt.

För den som är trött är det inte svårt att förstå talet om att vila. För den som kämpar och arbetar med blicken på sig själv är det en befrielse att få höra hur Jesus har kämpat för oss och hur vi får vila i det som han har gjort. Det är här som skillnaden finns mellan de visa och kloka och de små: de visa och kloka har tänkt ut en väg till himlen, till frid med Gud genom sina egna försök, men de små har inget eget att visa upp. De visa och kloka hänvisar till sitt eget, medan de små förlitar sig på Jesus.

Om det här skriver Lina Sandell så bra i sången *Jag irrade länge än hit och än dit och sökte en väg till Guds himmel* (SH 200). Hon beskriver sin redliga bättring, sin ånger, sin bön och sin lydnad, men hur de fina ansträngningarna inte höll provet. Och så ser hon den sanning som Anden uppenbarar i Ordet:

*Och under allt detta stod Jesus så huld och ropade till mig så trägen:
Se, jag har betalt din omätliga skuld,
jag ensam, jag ensam är vägen!*

Jag, jag har förvärvat och återlöst dig. Säg, vill du ej låta dig nöja med mig, den nya, den levande vägen?

Här är hemligheten: Jesus har betalt allt! Nu inbjuder han oss att komma och vila i det som han redan har gjort. Han har gett oss allt det här som gåva. Med sin kamp mot djävulen i frestelserna, med sitt osjälviska liv där han avstod från alla mänskliga förmåner för att hjälpa andra, med sin blodsvett i Getsemane, med törnekransen och pisksnärtarna som rev upp hans rygg och slutligen sin förnedring på korset, genom det vann han salighet och frid med Gud åt oss syndare. Det är hans stora gåva.

Därför inbjuder han oss att i tacksamhet offra våra liv för honom, och ge som gåva det vi har fått som gåva. Vi ska komma till honom och lära av honom. Hans ok är mildt och hans börda är lätt, för han har själv burit den tunga bördan för oss. När han kallar oss till efterföljelse är det en härlig uppgift som vi får tacka honom för. Det är ingen egentlig börda. Det är en förmån, precis som det var en förmån för kung David att bära fram enorma offer för Guds tempel. När våra fäder samlades för att bygga bönehus och kyrkor såg de det också som en förmån att få rusta upp hus där de kunde samlas i glädje och tacksamhet över att de hade lärt känna Frälsaren, och där de fick lära barnen, den kommande generationen av lärjungar, att prisa och tacka honom för hans nåd.

Därför inbjuder han oss att bära fram våra gåvor för att föra ut evangeliet i vår församling, och för att hjälpa och stöda varandra, och också de bröder och systrar som lider nöd på andra håll i världen. Det här ska vi ge som gåva, eftersom vi har fått det som gåva. Må Gud ge oss ett sådant sinnelag. Amen.

Lovad vare du Gud, och välsignad i evighet, som med ditt ord tröstar, lär, förmanar och varnar oss. Låt din Helige Ande stadfästa Ordet i våra hjärtan, så att vi inte blir glömska hörare, utan dagligen växer till i tro, hopp, kärlek och tålmod intill änden, och blir saliga genom Jesus Kristus, vår Herre.